

Βρυξέλλες, 12 Ιουνίου 2017
(OR. en)

9309/17

ECOFIN 412
UEM 161
SOC 392
EMPL 306
COMPET 409
ENV 508
EDUC 236
RECH 192
ENER 231
JAI 491

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	ST 9254/17 ECOFIN 383 UEM 132 SOC 361 EMPL 276 COMPET 378 ENV 478 EDUC 206 RECH 162 ENER 202 JAI 454 - COM)(2017) 522 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ρουμανίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ρουμανίας για το 2017

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και εγκρίθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου με βάση την πρόταση COM(2017) 522 final της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της...

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ρουμανίας για το 2017

**και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της
Ρουμανίας για το 2017**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Ρουμανία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Ρουμανία δημοσιεύθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Ρουμανίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Ρουμανίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Στις 5 Μαΐου 2017, η Ρουμανία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

- (4) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.
- (5) Μεταξύ του 2009 και του 2015, η Ρουμανία επωφελήθηκε από τρία προγράμματα συνδρομής για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών που διαχειρίστηκαν από κοινού η Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο με τη στήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας. Εκταμιεύσεις πραγματοποιήθηκαν μόνο στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος κατά την περίοδο 2009-2011, ενώ η συνδρομή για το 2011-13 και το 2013-15 ήταν προληπτική. Η εποπτεία μετά το πρόγραμμα από την Επιτροπή για την παρακολούθηση της ικανότητας της Ρουμανίας να αποπληρώσει τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος άρχισε τον Οκτώβριο του 2015 και θα συνεχιστεί έως ότου έχει αποπληρωθεί τουλάχιστον το 70 % του δανείου, που λήγει την άνοιξη του 2018.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (6) Η Ρουμανία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σύγκλισης του 2017, η κυβέρνηση σχεδιάζει ονομαστικό έλλειμμα 2,9 % του ΑΕΠ τόσο το 2017 όσο και το 2018 και σταδιακή μείωσή του στη συνέχεια σε 2,0 % του ΑΕΠ έως το 2020. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, διαρθρωτικό έλλειμμα της τάξης του 1 % του ΑΕΠ, δεν αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2020, δηλαδή εντός του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος. Το εκ νέου υπολογισθέν⁴ διαρθρωτικό ισοζύγιο αναμένεται να φθάσει το -2,6 % έως το 2020. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, ο δείκτης του χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί από 37,6 % του ΑΕΠ το 2016 σε 38,3 % του ΑΕΠ το 2018 και να μειωθεί στη συνέχεια σε 37,6 % του ΑΕΠ το 2020. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευνοϊκό. Ο κύριος κίνδυνος δυσμενούς εξέλιξης της μακροοικονομικής προοπτικής απορρέει από τον χαμηλότερο αντίκτυπο των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μέτρων στις άμεσες και τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης. Συγχρόνως, δεν έχουν προσδιοριστεί επαρκώς τα αναγκαία μέτρα στήριξης των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα. Επιπλέον, το σχέδιο νόμου για το ενιαίο μισθολόγιο συνιστά σημαντικό κίνδυνο δυσμενούς εξέλιξης σε σχέση με τις δημοσιονομικές προβλέψεις.

⁴ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

- (7) Στις 12 Ιουλίου 2016, το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να περιορίσει την απόκλιση από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2016 και να επιτύχει ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή 0,5 % του ΑΕΠ το 2017, εκτός εάν ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος τηρηθεί με μικρότερη προσπάθεια. Με βάση τα απολογιστικά στοιχεία για το 2016 διαπιστώθηκε ότι η Ρουμανία παρουσιάζει σημαντική απόκλιση από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, η Επιτροπή εξέδωσε προειδοποίηση προς τη Ρουμανία, στις 22 Μαΐου 2017, ότι το 2016 παρατηρήθηκε σημαντική απόκλιση από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Στις... [ημερομηνία έκδοσης του εγγρ. ST 9999/2017], το Συμβούλιο εξέδωσε μεταγενέστερη σύσταση⁵⁺ με την οποία επιβεβαιώνει την ανάγκη η Ρουμανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁶ δεν θα υπερβεί το 3,3 % το 2017, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2017, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από τη συνιστώμενη προσαρμογή το 2017.

⁵ Σύσταση του Συμβουλίου της ... με σκοπό τη διόρθωση της σημαντικής παρατηρηθείσας απόκλισης από την πορεία προσαρμογής προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου στη Ρουμανία (ΕΕ ...).

⁺ ΕΕ: Να συμπληρωθούν τα στοιχεία της υποσημείωσης για το έγρ. ST 9999/2017.

⁶ Οι καθαρές δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

- (8) Το 2018, με βάση τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, αναμένεται περαιτέρω προσαρμογή της Ρουμανίας προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου της για διαρθρωτικό έλλειμμα 1 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα προσαρμογής στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η εν λόγω προσαρμογή μεταφράζεται σε απαίτηση για ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών που δεν θα υπερβεί το 4,3 %. Θα αντιστοιχεί σε διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ. Σε περίπτωση μη αλλαγής των πολιτικών, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την απαίτηση αυτή το 2018. Επιπλέον, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2017, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης θα ανέλθει σε 3,5 % και 3,7 % του ΑΕΠ για το 2017 και το 2018 αντίστοιχα, το οποίο υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπει η Συνθήκη. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι θα χρειαστούν σημαντικά περαιτέρω μέτρα από το 2017 για συμμόρφωση με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, λαμβανομένης υπόψη της έντονης επιδείνωσης των δημοσιονομικών προοπτικών, σύμφωνα με τη σύσταση που απευθύνθηκε στη Ρουμανία στις ...[ημερομηνία έκδοσης του εγγρ. ST 9999/2017] με σκοπό τη διόρθωση της σημαντικής απόκλισης από την πορεία προσαρμογής προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου.
- (9) Το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ρουμανίας είναι υγιές, αλλά δεν τηρείται πλήρως. Ο προϋπολογισμός του 2016 παρουσίασε σημαντική απόκλιση από τον μεσοπρόθεσμο στόχο για διαρθρωτικό έλλειμμα της τάξης του 1% του ΑΕΠ, παραβαίνοντας τον κανόνα περί ελλείμματος στο εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο. Ο προϋπολογισμός του 2017 παρουσίασε περαιτέρω απόκλιση από τους εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες. Το 2016, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι ρουμανικές αρχές δεν διαβίβασαν επικαιροποίηση της δημοσιονομικής στρατηγικής στο Κοινοβούλιο εντός του Αυγούστου, εντός δηλαδή της εκ του νόμου προβλεπόμενης προθεσμίας. Ως εκ τούτου, η μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική δεν έχει αποτελέσει τον γνώμονα για την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (10) Λόγω των άνετων κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας και της αυξημένης κερδοφορίας, η ευρωστία του τραπεζικού τομέα εξακολούθησε να βελτιώνεται το 2016. Οι ρουμανικές αρχές δεσμεύτηκαν να προβούν σε διεξοδική επισκόπηση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του τραπεζικού τομέα το 2018. Ο νόμος περί απαλλαγής από χρέη άρχισε να ισχύει τον Μάιο του 2016, αλλά οι κίνδυνοι για τον τραπεζικό τομέα έχουν περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό από μια απόφαση του συνταγματικού δικαστηρίου που ορίζει ότι τα δικαστήρια θα πρέπει να αξιολογούν εάν οι δανειολήπτες συμμορφώνονται με τις νομικές διατάξεις περί οικονομικών δυσχερειών. Ο νόμος περί μετατροπής δανείων σε CHF που θέσπισε το Κοινοβούλιο τον Οκτώβριο του 2016 κρίθηκε πρόσφατα αντισυνταγματικός. Ωστόσο, οι επαναλαμβανόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες εξακολουθούν να συνιστούν απειλή για την προβλεψιμότητα του δικαίου, με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχολογία των επενδυτών.

- (11) Η φοροδιαφυγή στη Ρουμανία είναι διαδεδομένη και οδηγεί σε μείωση των φορολογικών εσόδων και της φορολογικής δικαιοσύνης, καθώς και σε στρέβλωση της οικονομίας. Η Ρουμανία έχει σημειώσει περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τη σύσταση για τη χώρα για ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και της είσπραξης των φόρων. Το 2016, οι διαδικασίες για την εγγραφή στα μητρώα ΦΠΑ και την επιστροφή ΦΠΑ τροποποιήθηκαν, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται και η εγκατάσταση σε ολόκληρη τη χώρα ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών που συνδέονται με την εφορία. Από το 2017 εφαρμόζεται ειδικό καθεστώς σε τομείς όπως τα ξενοδοχεία, η εστίαση και άλλοι συναφείς κλάδοι, όπου ο φόρος καθορίζεται ανεξάρτητα από την κλίμακα των εσόδων. Επιπλέον, εγκρίθηκαν περιορισμοί σχετικά με την αυτοαπασχόληση και τις οικογενειακές επιχειρήσεις, για την αποθάρρυνση της φοροαποφυγής. Το 2016 παρατηρήθηκε βελτίωση ως προς τη συμμόρφωση, για τις φορολογικές δηλώσεις και την καταβολή φόρων, αλλά οι κοινοί φορολογικοί και εργασιακοί έλεγχοι και επιθεωρήσεις δεν μπόρεσαν να αποφέρουν καλύτερα αποτελέσματα. Επιπλέον, το όριο κύκλου εργασιών για το φορολογικό καθεστώς των πολύ μικρών επιχειρήσεων αυξήθηκε σημαντικά, ενώ μειώθηκε ο συντελεστής, επιτρέποντας έτσι τη φορολογική συμμόρφωση εις βάρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Οι προσεγγίσεις ανά τομέα και κατηγορία όσον αφορά τη φορολογία των επιχειρήσεων ενέχουν τον κίνδυνο επιβολής διοικητικού φόρτου τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στη φορολογική αρχή και δεν συμβάλλουν στη βελτίωση της είσπραξης των φόρων.
- (12) Η κατανομή του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών (λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους του νοικοκυριού) είναι ιδιαίτερα άνιση στη Ρουμανία, αποδυναμώνοντας έτσι τις δυνατότητες της χώρας για βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Το πλουσιότερο 20 % του πληθυσμού έχει εισόδημα οκτώ και πλέον φορές υψηλότερο από το εισόδημα του φτωχότερου 20 %. Η αναλογία αυτή είναι σημαντικά υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι ανισότητες αυτές οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην άνιση πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την εκπαίδευση, τις υπηρεσίες και την αγορά εργασίας. Επιπλέον, η διαφορά της εισοδηματικής ανισότητας πριν και μετά τη φορολόγηση και τις κοινωνικές μεταβιβάσεις είναι μεταξύ των μικρότερων στην Ένωση. Ο κοινωνικός δείκτης αναφοράς, στον οποίο βασίζονται οι βασικές κοινωνικές παροχές, δεν έχει επικαιροποιηθεί από το 2008, το έτος καθιέρωσής του. Η αδήλωτη εργασία, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η αμοιβή σε φακελάκι, εξακολουθεί να είναι διαδεδομένη και να επιβαρύνει τα φορολογικά έσοδα, να προκαλεί στρεβλώσεις στην οικονομία και να υπονομεύει τον δίκαιο χαρακτήρα και την αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος και του συστήματος κοινωνικών παροχών. Στο πλαίσιο ενός πιλοτικού σχεδίου πραγματοποιήθηκαν κοινές εθνικές επιθεωρήσεις από τις φορολογικές αρχές και τις επιθεωρήσεις εργασίας, αλλά αυτό δεν μπόρεσε να έχει συστημικό αντίκτυπο μέχρι σήμερα. Οι πόροι δεν εστιάζονται σε τομείς με τον υψηλότερο κίνδυνο φοροδιαφυγής, δίνεται περιορισμένη έμφαση στις αμοιβές σε φακελάκι και τα κατασταλτικά μέτρα υπερισχύουν των προληπτικών.

- (13) Τα αποτελέσματα στην αγορά εργασίας βελτιώθηκαν το 2016, έτος κατά το οποίο το ποσοστό ανεργίας άγγιξε το προ της κρίσεως χαμηλό επίπεδο. Το εργατικό δυναμικό εξακολουθεί να συρρικνώνεται, καθώς ο πληθυσμός γηράσκει και η μετανάστευση από τη χώρα παραμένει υψηλή. Τα χαμηλά ποσοστά ανεργίας συνδυάζονται με ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αεργίας στην Ένωση. Ειδικότερα, τα ποσοστά απασχόλησης και επαγγελματικής δραστηριότητας για τους νέους, τις γυναίκες, τα άτομα χαμηλής ειδικευσης, τα άτομα με αναπηρίες και τους Ρομά είναι πολύ χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ένωσης. Ο αριθμός των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα.
- (14) Αν και βαίνει μειούμενος, ο κίνδυνος της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού είναι πολύ υψηλός, ιδίως για τις οικογένειες με παιδιά, τα άτομα με αναπηρία, τους Ρομά και τον αγροτικό πληθυσμό. Το 2016 εγκρίθηκε μια συνολική δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της φτώχειας σε μία πολιτική στροφή προς τη μεγαλύτερη μέριμνα για την παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού. Προβλέπεται ένα πιλοτικό σχέδιο για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών σε περιθωριοποιημένες κοινότητες. Η υλοποίησή του σε πανεθνικό επίπεδο θα βελτιώνει σημαντικά την επί του παρόντος περιορισμένη παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Ως απάντηση στις διαδοχικές συστάσεις ανά χώρα, θεσπίστηκε νομοθεσία σχετικά με το ελάχιστο εισόδημα ένταξης, η οποία θα αρχίσει να ισχύει το 2018. Το ελάχιστο εισόδημα ένταξης αυξάνει την επάρκεια και την κάλυψη της κοινωνικής πρόνοιας. Συνδυάζει την παθητική στήριξη με υποχρεωτικά ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και επιθεωρήσεις. Ωστόσο το δυναμικό ενεργοποίησης που ενέχει είναι μέτριο, εφόσον ο στόχος είναι τα ενεργητικά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας να αφορούν το 25% των δικαιούχων έως το 2021.
- (15) Οι πολιτικές ενεργοποίησης έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης. Οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν πιο εξατομικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης και ολοκληρωμένες υπηρεσίες για τα άτομα που αναζητούν εργασία και τους εργοδότες. Η προσέγγιση των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, καθώς και οι υπηρεσίες που τους προσφέρονται, βελτιώνονται. Ωστόσο, οι πολιτικές ενεργοποίησης που προσφέρονται στις ομάδες που είναι περισσότερο αποκομμένες από την αγορά εργασίας εξακολουθούν να είναι περιορισμένες και τα μέτρα ενεργοποίησης που πρόσφατα προτάθηκαν δεν εστιάζονται πλέον στις εν λόγω συγκεκριμένες ομάδες. Η κλίμακά τους και η σύνδεσή τους με τις κοινωνικές υπηρεσίες δεν επαρκούν ώστε να βελτιώσουν σημαντικά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις ομάδες αυτές.
- (16) Η επάρκεια των συντάξεων και η φτώχεια των ηλικιωμένων έχουν σημαντικές πτυχές που αφορούν τη διάσταση του φύλου, καθώς, ανεξαρτήτως των υπολοίπων παραγόντων, τα χαμηλότερα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για τις γυναίκες συνεπάγονται χαμηλότερα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Η Ρουμανία συγκαταλέγεται στα πολύ λίγα κράτη μέλη που δεν προβλέπουν σύγκλιση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης για τις γυναίκες και τους άνδρες. Ο νόμος περί εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο το 2013. Μέχρι σήμερα έχει εγκριθεί μόνον από τη Γερουσία.

(17) Δεδομένων των εξελίξεων στην παραγωγικότητα, της εισοδηματικής σύγκλισης και της ανταγωνιστικής θέσης της Ρουμανίας, οι αυξήσεις των μισθών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Οι αυξήσεις των μισθών του δημόσιου τομέα μπορούν να μεταδοθούν και στον ιδιωτικό τομέα, επηρεάζοντας την ανταγωνιστικότητα της Ρουμανίας. Ο κατώτατος μισθός της Ρουμανίας, ενώ εξακολουθεί να είναι μεταξύ των χαμηλότερων στην Ένωση, έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη. Οι ad hoc αυξήσεις των κατώτατων μισθών αύξησαν σημαντικά το ποσοστό των εργαζομένων που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό και οδήγησαν πρόσφατα σε έντονη συμπίεση στο κάτω άκρο της μισθολογικής κλίμακας. Ως απάντηση σε σύσταση για τη χώρα, στις αρχές του 2016 συστήθηκε τριμερής ομάδα εργασίας για τη δημιουργία μηχανισμού καθορισμού των κατώτατων μισθών με βάση αντικειμενικά κριτήρια (οικονομικά, κοινωνικά και σχετιζόμενα με την αγορά εργασίας). Οι σχετικές εργασίες, όμως, σημείωσαν σημαντικές καθυστερήσεις και απαιτείται να συνεχιστούν καταλλήλως. Ο κοινωνικός διάλογος εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από ανεπαρκείς συλλογικές διαπραγματεύσεις σε κλαδικό επίπεδο και από θεσμικές αδυναμίες που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων.

(18) Οι επαρκείς βασικές δεξιότητες είναι καίριας σημασίας για την εξεύρεση και διατήρηση καλών και σταθερών θέσεων απασχόλησης και την επιτυχή συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Οι διεθνείς έρευνες αναδεικνύουν σοβαρές ελλείψεις όσον αφορά τις βασικές δεξιότητες μεταξύ των Ρουμάνων εφήβων. Τα υψηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, το χαμηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το υψηλό ποσοστό μετανάστευσης από τη χώρα έχουν ως αποτέλεσμα την ανεπάρκεια της προσφοράς ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Η πρόσβαση σε ποιοτική κανονική εκπαίδευση είναι περιορισμένη σε αγροτικές περιοχές και ιδίως για τα παιδιά των Ρομά. Η δυσκολία προσέλευσης καλών εκπαιδευτικών στις αγροτικές περιοχές και στα σχολεία όπου φοιτούν κυρίως Ρομά, σε συνδυασμό με τις συμπεριφορές διαχωρισμού και, συχνά, διακρίσεων, έχουν ως αποτέλεσμα χαμηλότερες εκπαιδευτικές επιδόσεις για τα παιδιά των Ρομά. Ως απάντηση σε επανειλημμένες συστάσεις για τη χώρα, η Ρουμανία θέσπισε και άρχισε να εφαρμόζει στρατηγική για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Τα πρόσφατα μέτρα περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, πιλοτικό πρόγραμμα για ζεστό φαγητό, βελτιωμένο σύστημα επιστροφής των εξόδων μετακίνησης και κοινωνικά κουπόνια που ενθαρρύνουν την προσχολική εκπαίδευση φτωχών παιδιών. Για το φθινόπωρο του 2017 έχουν προγραμματιστεί μέτρα που βασίζονται σε μεμονωμένα έργα, με χρηματοδότηση της Ένωσης, για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας στα μειονεκτούντα σχολεία, ο δε εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών, αν και όχι πλήρης, βρίσκεται σε εξέλιξη. Η νομοθεσία για την εξάλειψη των διαχωρισμών βελτιώθηκε, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων των σχολικών επιθεωρήσεων για τον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, εξακολουθεί να απουσιάζει η μεθοδολογία παρακολούθησης. Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για τη συνεχή πρόοδο όσον αφορά την καταπολέμηση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων στην εκπαίδευση. Η «Εγγύηση για τη νεολαία» έχει εν μέρει μόνο επιτύχει να απευθυνθεί σε όσους εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο μέχρι στιγμής, ενώ τα προγράμματα δεύτερης ευκαιρίας δεν είναι άμεσα διαθέσιμα. Το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης δεν ευθυγραμμίζεται επαρκώς με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, η δε συμμετοχή στην εκπαίδευση των ενηλίκων είναι πολύ χαμηλή.

- (19) Ο πληθυσμός της Ρουμανίας έρχεται αντιμέτωπος με πενιχρά αποτελέσματα στον τομέα της υγείας. Η πρόσβαση σε ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη παρεμποδίζεται από την έλλειψη επαγγελματιών στον τομέα της υγείας, την ανεπαρκή χρηματοδότηση και την υπερβολική εξάρτηση από τα νοσοκομεία, καθώς και τη διαφθορά, πλήττοντας ιδίως άτομα με χαμηλό εισόδημα και σε αγροτικές περιοχές. Η διαφθορά, πέραν των άτυπων πληρωμών σε επαγγελματίες του τομέα της υγείας, αφορά και τις δημόσιες προμήθειες στα νοσοκομεία, την ασφαλιστική απάτη και τη δωροδοκία προς απόκτηση πιστοποιητικών που δίνουν δικαίωμα σε παροχές. Ως απάντηση σε σύσταση για τη χώρα και στο πλαίσιο της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας για χρηματοδότηση από την Ένωση κατά την περίοδο 2014-2020, η Ρουμανία έλαβε ορισμένα μέτρα πολιτικής για τη στροφή από την ενδονοσοκομειακή στην εξωνοσοκομειακή περίθαλψη. Εκπονήθηκαν σχέδια περιφερειακής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με στόχο τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και υπηρεσίες, η δε εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την υγεία τελεί υπό παρακολούθηση. Σύμφωνα με την εθνική στρατηγική καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο 2016-2020, θεσπίστηκε νομοθεσία για την αναμόρφωση του συστήματος πληροφόρησης για άτυπες πληρωμές και βελτιώθηκαν οι μισθοί των επαγγελματιών του τομέα της υγείας. Η στρατηγική καταπολέμησης της διαφθοράς περιλαμβάνει ολοκληρωμένα μέτρα στον τομέα της υγείας, μεταξύ άλλων για την προώθηση της λογοδοσίας και της διαφάνειας στις προσλήψεις διευθυντών νοσοκομείων. Ωστόσο, η ενίσχυση της κατ' οίκον περίθαλψης, της περίθαλψης σε εξωτερικά ιατρεία και των συστημάτων παραπομπής ασθενών βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο, οι άτυπες πληρωμές εξακολουθούν να είναι διαδεδομένες, η διαφάνεια στη διαχείριση των νοσοκομείων δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί και εκκρεμεί η έγκριση εθνικής στρατηγικής για το εργατικό δυναμικό στον τομέα της υγείας.
- (20) Η διοικητική ικανότητα και η ικανότητα χάραξης πολιτικής της Ρουμανίας πλήττονται από την αδιαφάνεια στις διαδικασίες και στη λήψη αποφάσεων, από τις επαχθείς διοικητικές διαδικασίες, από τη χαμηλή προσφυγή στην ποιοτική τεκμηρίωση, από τον ανεπαρκή συντονισμό μεταξύ των τομεακών πολιτικών και από την ευρέως διαδεδομένη διαφθορά. Η πρόοδος στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης είναι περιορισμένη. Οι οργανωτικές δομές εξακολουθούν να είναι ασταθείς, γεγονός το οποίο επηρεάζει την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Το 2016 δρομολογήθηκαν στρατηγικές για τους δημοσίους υπαλλήλους, αλλά το νομοθετικό πλαίσιο δεν περιλαμβάνει ακόμη ορισμένους από τους κύριους στόχους, ιδίως όσον αφορά τα αντικειμενικά κριτήρια για την πρόσληψη προσωπικού, την αξιολόγηση και την επιβράβευση των επιδόσεων. Προτείνεται να εναρμονιστούν σε κάποιο βαθμό τα επίπεδα των μισθών, αλλά δεν υπάρχει σαφής σύνδεση μεταξύ επιδόσεων και αποδοχών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο. Οι ικανότητες και οι αρμοδιότητες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Διοίκησης χρειάζονται περαιτέρω ενίσχυση. Ορισμένα από τα μέτρα διαφάνειας όσον αφορά τη χάραξη πολιτικών, που εισήχθησαν το 2016, πρόκειται να ανακληθούν. Ο στρατηγικός σχεδιασμός και η εκτίμηση των κανονιστικών επιπτώσεων δεν έχουν παγιωθεί στη διοικητική πρακτική.

- (21) Οι ανεπαρκείς υποδομές μεταφορών, σε ποιότητα και ποσότητα, αποτελούν ένα εκ των βασικών αιτίων ανάσχεσης της οικονομικής ανάπτυξης στη Ρουμανία. Για να αντιμετωπίσει τις σχετικές ανεπάρκειες, ανταποκρινόμενη σε σύσταση για τη χώρα, η Ρουμανία εξέδωσε το ρυθμιστικό σχέδιο για τις μεταφορές το φθινόπωρο του 2016. Προκειμένου να επιταχυνθούν οι επενδύσεις σε οδικές υποδομές, η διαχείριση των επενδύσεων σε υποδομές διαχωρίστηκε από την υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των υποδομών. Το 2016 συστήθηκε ένας φορέας για τη μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού συστήματος, που θα αρχίσει να λειτουργεί έως τα μέσα του 2017.
- (22) Η Ρουμανία έχει εσχάτως έναν από τους υψηλότερους δείκτες επενδύσεων στην Ένωση. Ωστόσο, το 2016 οι δημόσιες επενδύσεις μειώθηκαν, λόγω, μεταξύ άλλων, της χαμηλής αξιοποίησης κονδυλίων της Ένωσης. Το υψηλό ποσοστό απορρόφησης και η αποτελεσματική χρήση της χρηματοδότησης της Ένωσης έχουν καίρια σημασία προκειμένου η Ρουμανία να αξιοποιήσει το δυναμικό ανάπτυξής της σε βασικούς τομείς όπως, ιδίως, οι μεταφορές ή τα απόβλητα. Η ποιότητα των δημόσιων επενδύσεων υπονομεύθηκε, μεταξύ άλλων, από αδυναμίες στη διαχείριση και από αλλαγή των προτεραιοτήτων. Ως απάντηση σε σύσταση για τη χώρα, ελάχιστη πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά την ενίσχυση της ιεράρχησης και της προετοιμασίας των έργων στις δημόσιες επενδύσεις. Από τον Αύγουστο του 2016, έχει ζητηθεί από τα υπουργεία να λαμβάνουν υπόψη τις επενδυτικές προτεραιότητες στα σχέδια δαπανών τους, αλλά δεν έχουν ληφθεί άλλα μέτρα για την ενίσχυση του ρόλου του Υπουργείου Οικονομικών στην ιεράρχηση των επενδύσεων και στον καλύτερο συντονισμό της προετοιμασίας των έργων δημοσίων επενδύσεων μεταξύ των υπουργείων. Η έγκριση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης των αποβλήτων και του προγράμματος πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων αναμενόταν να πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2016, αλλά εξακολουθεί να εκκρεμεί. Τα σχέδια είναι επίσης αναγκαία για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της εφαρμογής της νομοθεσίας, ώστε οι εθνικοί και οι ενωσιακοί πόροι να αξιοποιηθούν για την επίτευξη περιβαλλοντικών προτύπων ενωσιακού επιπέδου.

- (23) Οι αποτελεσματικές δημόσιες προμήθειες είναι βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και την αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων πολιτικής στη Ρουμανία, οι οποίες περιλαμβάνουν την αποδοτικότητα των δημοσίων δαπανών, τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την προώθηση της καινοτομίας και της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Είναι επίσης καίριας σημασίας για την εμπιστοσύνη των πολιτών στις δημόσιες αρχές και στη δημοκρατία. Η Ρουμανία έλαβε προσφάτως μέτρα για την υλοποίηση της στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για τις δημόσιες προμήθειες. Σε συνέχεια του νόμου για τις δημόσιες προμήθειες που ισχύει από τον Μάιο του 2016, εγκρίθηκε εκτελεστική νομοθεσία περί δημοσίων προμηθειών και προμηθειών στους τομείς κοινής ωφέλειας τον Ιούνιο του 2016, η δευτερογενής νομοθεσία για τις συμβάσεις παραχώρησης είχε εγκριθεί έως τα τέλη του 2016 και το εθνικό πρόγραμμα δράσης για τις δημόσιες προμήθειες προβλέπει την πρόληψη και τον έλεγχο της διαφθοράς. Ωστόσο, πολλά σημαντικά μέτρα στο πλαίσιο της στρατηγικής εξακολουθούν να εκκρεμούν, όπως η ενίσχυση των ελέγχων και άλλα μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η ολοκληρωμένη εφαρμογή των ηλεκτρονικών προμηθειών και η κατάρτιση των αρμόδιων υπαλλήλων για τις δημόσιες προμήθειες.
- (24) Πάνω από το 45% του πληθυσμού της Ρουμανίας ζει σε αγροτικές περιοχές, οι οποίες υστερούν πολύ σε σύγκριση με τις αστικές περιοχές όσον αφορά την απασχόληση και την εκπαίδευση, την πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές και την ευμάρεια. Ανταποκρινόμενη σε σύσταση για τη χώρα να βελτιώσει την πρόσβαση σε ολοκληρωμένες δημόσιες υπηρεσίες, να επεκτείνει τις βασικές υποδομές και να προωθήσει την οικονομική διαφοροποίηση, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, η Ρουμανία ενέκρινε το 2016 συνολική δέσμη μέτρων για την αγροτική ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη στήριξη μη γεωργικών ΜΜΕ, τις επενδύσεις σε υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης, καθώς και την προώθηση της τυπικής απασχόλησης. Η μακροπρόθεσμη επιτυχία τους θα εξαρτηθεί από την ικανότητα ανάπτυξης των πιλοτικών δράσεων σε μεγαλύτερη κλίμακα και την ικανότητα αποτελεσματικής στόχευσης και απορρόφησης των διαθέσιμων κονδυλίων της Ένωσης.

- (25) Οι κρατικές επιχειρήσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία, ιδίως σε βασικούς τομείς υποδομών. Οι αδυναμίες στη διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων μεταφράζονται σε χαμηλότερη κερδοφορία σε σχέση με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, με αρνητικές επιπτώσεις για τα δημόσια οικονομικά. Ανταποκρινόμενη σε σύσταση για τη χώρα, η Ρουμανία πέτυχε σημαντική πρόοδο ως προς τη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων. Οι καταστατικές διατάξεις που υποστηρίζουν την κύρια νομοθεσία για την εταιρική διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων εγκρίθηκαν γρήγορα, το φθινόπωρο του 2016. Το νομοθετικό πλαίσιο ακολουθεί τις ορθές διεθνείς πρακτικές για τη διαφάνεια κατά τον διορισμό μελών διοικητικών συμβουλίων και διοίκησης των κρατικών επιχειρήσεων, παρέχει δε στο Υπουργείο Οικονομικών ειδικές εξουσίες παρακολούθησης και επιβολής. Ελήφθησαν επίσης μέτρα για να γίνουν ευρύτερα γνωστοί οι νέοι κανόνες μεταξύ των τοπικών αρχών και δημοσιοποιήθηκαν δημοσιονομικά στοιχεία σχετικά με τις κρατικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, οι καθυστερήσεις στον διορισμό επαγγελματικών ανωτάτων στελεχών εγείρουν ανησυχίες σχετικά με την περαιτέρω εφαρμογή.
- (26) Η ανταγωνιστικότητα της Ρουμανίας πλήττεται από αδυναμίες στη μη σχετιζόμενη με το κόστος ανταγωνιστικότητα και από διαρθρωτικά εμπόδια στη μετάβαση προς μια οικονομία υψηλότερης προστιθέμενης αξίας. Μεταξύ αυτών είναι οι πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες. Ανταποκρινόμενη σε σύσταση για τη χώρα, το 2016 η Ρουμανία εξέδωσε πολλές νομοθετικές πράξεις ώστε να απλουστευθούν οι διοικητικές διαδικασίες και να διευκολυνθεί η σχέση μεταξύ των πολιτών και της δημόσιας διοίκησης, ωστόσο αυτό αφορά λίγες μόνον διαδικασίες.
- (27) Η διαφθορά εξακολουθεί να υφίσταται σε όλα τα επίπεδα και να αποτελεί εμπόδιο για την επιχειρηματική δραστηριότητα. Η Ρουμανία σημείωσε ουσιαστική πρόοδο όσον αφορά ένα μεγάλο μέρος της μεταρρύθμισης του συστήματος απονομής δικαιοσύνης και την καταπολέμηση της διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Ωστόσο, εξακολουθούν να απαιτούνται βασικά βήματα για να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες στους τομείς αυτούς, ούτως ώστε οι μεταρρυθμίσεις να είναι βιώσιμες και αμετάκλητες. Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τον σχεδιασμό περαιτέρω μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, ιδίως στο πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, που εγκρίθηκε το 2016. Απαιτούνται προσπάθειες όσον αφορά τον σεβασμό της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης στον δημόσιο βίο της Ρουμανίας, την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων του ποινικού και του αστικού κώδικα και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας στην εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. Στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου, η Ρουμανία δέχεται συστάσεις στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς. Οι τομείς αυτοί δεν καλύπτονται, επομένως, από τις ανά χώρα συστάσεις για τη Ρουμανία.

- (28) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή διενήργησε διεξοδική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ρουμανίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Ρουμανία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Ρουμανία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο Ένωσης κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (29) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017 και η γνώμη⁷ του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Ρουμανία να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018 προκειμένου:

1. Το 2017, να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τη σύσταση του Συμβουλίου της ... [ημερομηνία έκδοσης του εγγρ. ST 9999/2017] με σκοπό τη διόρθωση της σημαντικής παρατηρηθείσας απόκλισης από την πορεία προσαρμογής προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Το 2018, να καταβάλει ουσιαστική δημοσιονομική προσπάθεια, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου. Να ενισχύσει τη φορολογική συμμόρφωση και την είσπραξη φόρων. Να καταπολεμήσει την αδήλωτη εργασία, μεταξύ άλλων μέσω της διασφάλισης της συστηματικής χρήσης ολοκληρωμένων ελέγχων.
2. Να ενισχύσει τις στοχοθετημένες πολιτικές ενεργοποίησης και τις ολοκληρωμένες δημόσιες υπηρεσίες, με ιδιαίτερη έμφαση στα άτομα που είναι περισσότερο αποκομμένα από την αγορά εργασίας. Να θεσπίσει νομοθεσία που θα εξισώνει την ηλικία συνταξιοδότησης για τους άνδρες και τις γυναίκες. Να καθιερώσει διαφανή μηχανισμό καθορισμού κατώτατων μισθών, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους. Να βελτιώσει την πρόσβαση σε ποιοτική κανονική εκπαίδευση, ιδίως για τους Ρομά και τα παιδιά στις αγροτικές περιοχές. Στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, να στραφεί προς την περίθαλψη σε εξωτερικά ιατρεία και να ελέγξει τις άτυπες πληρωμές.

⁷ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

3. Να θεσπίσει νομοθεσία για να εξασφαλίσει μια επαγγελματική και ανεξάρτητη δημόσια διοίκηση, με την εφαρμογή αντικειμενικών κριτηρίων. Να ενισχύσει την ιεράρχηση και την προετοιμασία των έργων δημόσιων επενδύσεων. Να διασφαλίσει την έγκαιρη, πλήρη και διατηρήσιμη εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες προμήθειες.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*
